

TURUN TAUTI JATKUU

KULTTUURIHISTORIALLISTEesti ARVOKAS SININEN TALO KATOAA KAUPUNKIKUVASTA

Kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 törkein tapahtuma on käsillä - kiitos Turun kaupungin päättäjien.

Sinisen talon ja Art Deco -makasiinirakennusten kohtalosta on väännetty kättä noin seitsemän vuotta. Korkein hallinto-oikeus, KHO, antoi lopullisen kuoliniskun taloille vuoden 2011 alussa hylätessään Meidän Turku -Vårt Åbo ry:n valituksen purkuluvasta.

Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi talojen purun mahdollistavan asemakaavan, vaikka talot ovat mukana keskustan suojelun vaihekaavassa vuodelta 1986 ja maakuntamuseon suojelutavoitelistauksessa vuodelta 2002. Asemakaavaselostuksessa todetaan: ”**Koska tontin 8 nykyisillä rakennuksilla kuitenkin on kiistaton kulttuurihistoriallinen arvo, paras ratkaisu olisi, että rakennukset siirrettäisiin muualle täydentämään jotakin aukko kohtaa kaupunkirakenteessa.**” Tästä huolimatta kaupunki ei ole ollut valmis säilyttämään rakennuksia eikä siirtämään niitä ”aukko kohtaan”, vaikka niitä varten on varattuna paikka satamassa Turun linnaa vastapäätä.

Tontille olisi voitu kaavoittaa ja rakentaa uudisrakennus siten, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset olisi voitu säilyttää. Tietävästi Sinistä taloa ei voitu asemakaavaosaston mukaan säilyttää, koska autopaikoitus ”piti” järjestää tontille. Maankäyttö- ja rakennuslaki, MRL mahdollistaa autopaikkojen osoittamisen muualtakin kuin kyseiseltä tontilta. MRL:n mukainen asemakaavallinen suojelu näyttää olevan pelkkä vitsi Turussa, koska myös selvästi kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet voidaan tuhota.

Asemakaavaselostuksessa todetaan myös: ”*Koulukatu on niin meluisa, ettei nykyisiä rakennuksia voi käyttää asumiseen, mikä osaltaan heikentää suojeluarvoa sekä vaikeuttaa uuden käyttäjän löytymistä rakennuksiin. Suojeluarvojen säilyttäminen on vaikeaa myös sen vuoksi, että laajamittaisen korjaustyön yhteydessä rakennuksen ulkovaipan ääneneristys tulee parantaa vaatimukset täyttäväksi, vaikka rakennuksessa olisi toimistotilaa. Tämä vaikuttaa todennäköisesti myös ulkoseinien ja erityisesti ikkunoiden ulkonäköön.*”

Turun asemakaavaosaston mielestä on siis vanhojen rakennusten ”vika”, että niiden viereen on suunniteltu toteutettu liikenteen valtaväyliä. Sama asemakaavaosasto on kaavoittanut moottoritien puutaloalueiden viereen Nummenmäellä ja Portsassa – ja nyt on suunnitteilla lisää asutusta moottoritien viereen, eikä meluongelmaa tunnu olevan ensinkään. Melusta puhuminen näyttääkin olevan hyvin valikoivaa. Siitä ei sanota mitään, kun liikennettä pitäisi suunnitella joukkoliikennettä suosivaksi, niin kuin Pohjoismaisessa kestävä kehityksen konferenssissa Turun teatterissa pari viikkoa sitten todisteltiin.

Asemakaavasta tehtyä valitusta käsitellessään Turun hallinto-oikeus väitti, että Sinisen talon julkisivu olisi tuhottu. Sen mielestä Linnankadun pääty olisi julkisivu, ja se on pilattu 1960-luvulla, vaikka päädyn edustalla on sijainnut aikaisemmin rakennus. Koulukadulla sijaitseva oikea julkisivu on loistavasti säilynyt, niin kuin Museovirasto totesi lausunnossaan. Korkein hallinto-oikeus, KHO, yhtyi hallinto-oikeuden käsitykseen, eikä suostunut oikaisemaan ilmeistä virhettä, vaikka siitä esitettiin näyttö kuvin, piirustuksin ja lausunoin. Kaiken huipuksi KHO ei mitenkään perustellut päätöstään.

Rakennuslautakunta hyväksyi sittemmin purkuluvan eikä edellyttänyt, että talon siirtäminen olisi pitänyt selvittää, niin kuin asemakaavaselostuksessa todetaan. Lopulta tämän vuoden tammikuussa KHO antoi lopullisen sinettinsä toteamalla, että koska asemakaava on lainvoimainen, niin purkamiselle ei ole esteitä. Koko merkillinen oikeusprosessi herättää epäilyksen KHO:n kyvystä antaa oikeusturvaa kuntalaisille, ja siksi on ihmeellistä, että KHO:n presidentti Pekka Hallberg on julkisuudessa ollut itse huolissaan kansalaisten oikeusturvan toteutumisesta.

Turun kaupungilla olisi vieläkin mahdollisuus pelastaa se, mitä pelastettavissa on, mutta asenne on se, että kun jurristeria on puhunut, niin Kulttuuripääkaupungilla ei ole enää mitään sanottavaa siihen, että sen kulttuurihistoriaa tuhotaan. Jäljelle jää aukko, jota kulttuurikaupunginkaan glamour ei voi täyttää...

Turku, eivätkä varsinkaan sen päättäjät, ansaitse kulttuurikaupungin statusta.

PRO SININEN TALO -LIIKE